

— *Adj. p. 1.* (fig. både om sak och person) Skarpt satirisk, hvasst skämtsamt. *Han är ofta mycket b. i sällskap. Hon var mycket b. mot honom. Ett b. skämt, svar. Tala i en b. ton. Hans ord voro mycket b. B. försmädlighet.* — *Syn. Se Satirisk.* — *Adv.* På ett bitande, satiriskt sätt. *Svara b.*

BITARE, m. 5. 1) Ett insektslägte. Mordella. — 2) Ett fiskslag. Ophidium.

BITJENST, f. 5. *Se Bisyssla.*

BITNING, f. 2. *Se Bitande, s. n.*

BITRÅDA, v. a. 2. 1) Hjelpa, tillhandagå vid förrättande af tjänst, vid företag eller göromål. *B. någon i tjenstens utförelse, med skrifning, med räkenskapers förande, med sin erfarenhet, sina insigter, kunskaper, med goda råd. B. en konsert-gifvare. B. vid en konsert, vid tinget, o. s. v.* — *Syn. Se Hjelpa.* — 2) Förklara, att man gillar något; bifalla. *B. en mening, en tanke, ett beslut.* — *Syn. Se Gilla.* — 3) Förklara sig vilja deltaga uti något. Brukas i denna bem. endast om fördrag, öfverenskommelser, o. d. *B. ett fördrag, en traktat, en öfverenskommelse, ett af-tal, ett fredsslut, en förtikning.*

BITRÅDANDE, n. 4. Handlingen, då man biträder. — *Syn. Se Hjelp, Bifall, Deltagande.*

BITRÅDARE, m. 5. En, som biträder (i bem. 1).

BITRÅDE, n. 4. 1) Handlingen, då man biträder (i bem. 1). *Detta har skett genom hans b., med b. af herr N. Ni kan räkna på mitt b. i tjensten, vid denna förrättning, i ert arbete, i ert företag. Gifva någon en person till b. i tjensten. Taga till b.* — *Syn. Se Hjelp.* — 2) Person, som biträder i förrättande af tjänst, vid företag eller göromål. — *Jag måste skaffa mig ett b. i tjensten. Herr N. är mitt b. på kontoret, i skrifning, på tinget.* — *Syn. Biträdare, Hjelpare, Medhjelpare, Embetsbiträde, Tjenstebitråde, Arbetsbiträde.*

BITSTÅL, n. 5. Ett slags utmärkt fint stål.

BITTALS, adv. 1) Icke mer än en bit i sänder, en bit då och en bit då. *Han får väl mat, men aldrig mer än b.* — *Syn. Bitvis, Styckevis.* — 2) För vissa bitar, stycken; emellanåt. Brukas både i fråga om rymd och tid. *B. var vägen bra och b. dålig. Jag ser honom aldrig annat än b.* — *Syn. Bitvis, Styckevis, Stycketals, Skoftals, Då och då, Emellanåt.*

BITTER, a. 2. 1) Som har en skarp, ofta bäkskur, vanligtvis oangenäm smak. *Bittra mandlar. Bittra örter, medel. B. frukt. B-t vin,* som har en skarp och sur smak. *B. som kologvint. Aloe är ett b-t medel. Det har en b. smak.* — 2) (fig.) a) Smärtsam, bedröflig, sorglig. *B. saknad, förlust. Bittra minnen, tankar, föreställningar, qual. B. sorg, djup sorg. Bittra tårar,* som härröra af en djup sorg. — *Syn. Se Svår.* — b) (både om person och sak) Ganska hård och sträng, skarpt förebrående, bitande, försmädlig. *Bittra ord, förebräelser, klagomål. B. granskning. B-t tal, löje, hån, skämt. B. ironi, satir. B. granskare. Han är vanligtvis mycket b. i sitt tal, afven i skämt. Hon var i början ganska b. emot honom.* — c) Ganska stark, öfvermåttan svår, skarp. *En b. attika, öfverdrifvet sur. B. köld, bläst. B-t hal, agg. B. fiendskap.* — *Syn. Se Svår.*

BITTERBISCUIT, bittrbisskvi, m. 5. Ett slags biscuit af bittermandel.

BITTERBLAD, n. 4. *Se Jungfrutvål.*

BITTERHET, f. 5. 1) Egenskapen att vara

bitter. *En örts b. (Fig.) a) B-en af en förlust. Dessa minnens b. ell. b-en af dessa minnen.* — b) Granskningens, skämtets, ordens b. *B. i lynnet, i ett infall. Tala med b. om någon. B-en i hans tal väckte allmän ovilja.* — c) *Köldens, blästens, hatets b.* — 2) (fig.) Bitter fiendskap, agg. *Det råder b. emellan dem, de äro ovänner.*

BITTERJORD, f. 2. *Se Magnesia.*

BITTERKALK, m. 2. sing. Ett slags mineral, bestående af kolsyrad kalkjord med kolsyrad talkjord.

BITTERLIG, a. 2. (föga brukl.) Något bitter.

BITTERLIGEN, **BITTERLIGT**, adv. *Gråta, sörja b., öfverdrifvet, öfvermåttan.*

BITTERMANDEL, bittrmännld, m. 2. pl. — *mandlar.* En varietet af mandelträdet frukt med bitter smak. *B. begagnas bland annat till mandelmassa.*

BITTERMANDELLOLJA, f. 1. En giftig olja, som fås af bittermandel.

BITTERMJÖLK, f. 2. sing. (bot.) Ört med gula blommor af klassen Syngenesia. *Picris hieracioides.*

BITTERNÄFVA, f. 1. *Se Jungfrutvål.*

BITTERSÅFT, m. 3. Den bittra saften af kologvinten, hvarmed ammor beströka sina bröst-vårtor, när de vilja afvänja sina dibarn.

BITTERSALSO, f. Mångårig växt med en egen, bitter, skarp och saltaktig smak. *Lepidium latifolium.*

BITTERSALT, n. 5. Ett slags neutralt salt med kristallvatten, hvilket dels förekommer färdigbildadt i naturen, uti hafsvatten och några källors vatten, dels frambringas med konstens tillhjälp, och brukas isynnerhet i medicinen, såsom ett godt laxermedel.

BITTERSÅT, m. 5. Ett slags mineral, bestående af kolsyrad kalk- och talkjord.

BITTERST, a. n. superl. *Icke det b-a, icke det alla ringaste.*

Anm. Ordet antages vara superlativ af adjektivet *Bitter*, men torde rättast böra anses som en förvrängning af det tyska *ein Bisschen*.

BITTERSÖTA, f. 1. (bot.) En buskväxt af Qvesvedsläktet, med purpuröda blommor och röda, aflånga bär. Har fått sitt namn deraf, att qvistarne, om man tuggar dem, först kännas bäska, men sedan smaka sött. Kallas äfv. Matledsquistar, Hållbär och Trollbär. *Solanum dulcamara.*

BITTERRVATTEN, n. 5. Lösning af bittersalt i vatten, som brukas till afförande medel.

BITTERTVIN, n. 5. Vin, försatt med bittra ämnen, såsom malört, långpeppar och bittra citroner; begagnas, för att stärka magen.

BITTERTÖRT, f. 5. En ört af växtsläktet *Do-dra*. *Alyssum incanum.*

BITTI, sammandraget af:

BITTIDA, adv. 1) Tidigt på morgonen, i god tid på dagen. *I morgon b. B. på morgonen, på dagen. Stiga b. upp.* (Pop. o. fam.) *Underst b., ganska b. på morgonen.* — 2) Tidigt (i allmänhet). *Lägga sig b. och stiga sent upp. Det är för b. att spisa middag. Kom så b. du kan. Komma för b.* — Stundom brukas äfv. komparativen *Bittidare*, men mindre väl. Man säger hellre *Tidigare*.

BITUMINÖS, ---ös, a. 2. Genomträngd af jordbeck.

BIVAKT, f. 5. (föga brukl.) För särskilt tillfälle och för något eget ändamål, jemte den vanliga, utsatt vakt.